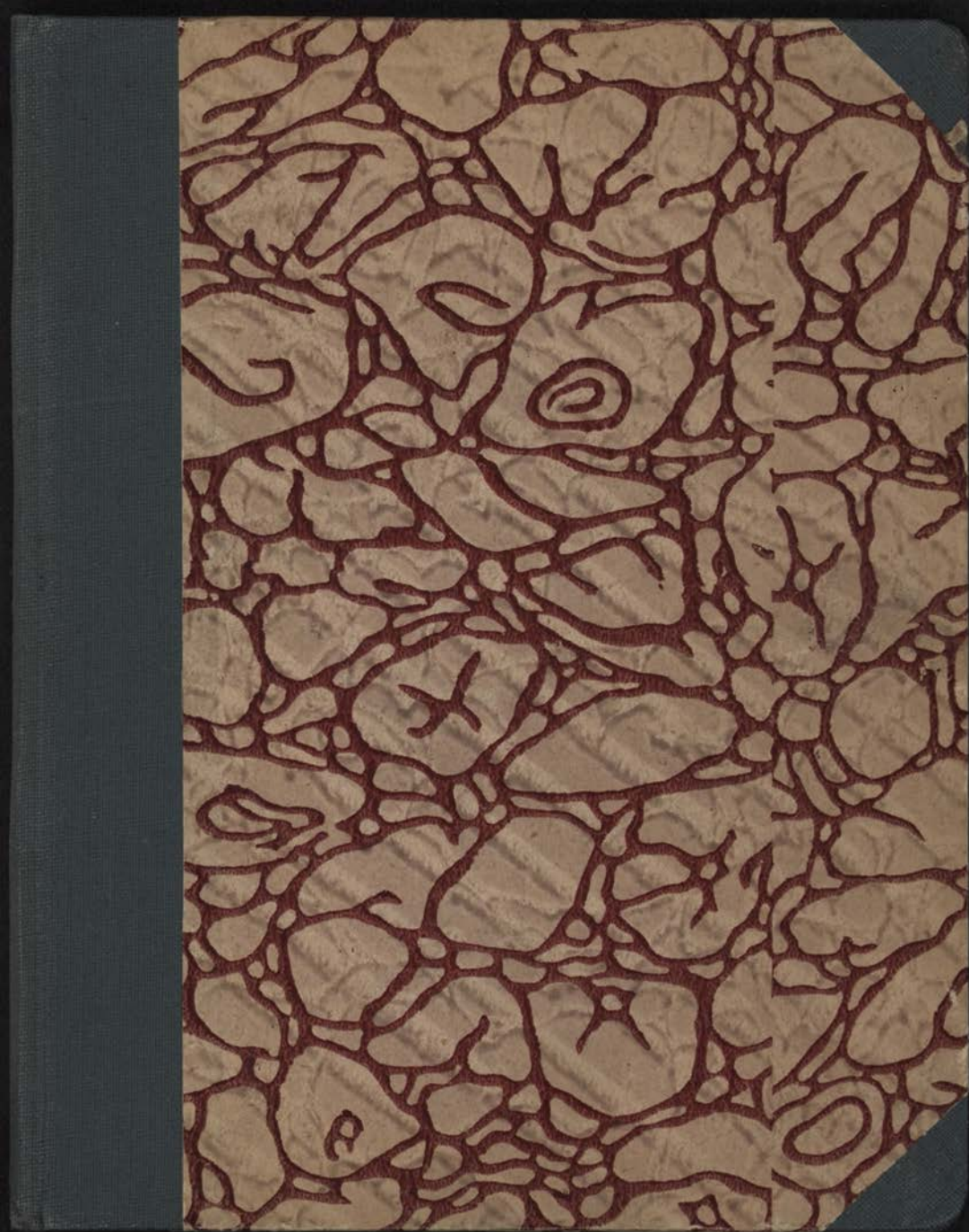

WBP
Opole

WIMBP

Opole

1299 st.

2-354/71

CHARITOMOLOGIA

Siue

GRATIA RECOGNITA.

Quam

ILLVSTRIS^{MO} & REVERENDIS^{MO}
D O M I N O,

D. ANDREÆ LIPSKI,
EPISCOPO CRACOVIENSI,
DVCISEVERIÆ,

In primo Celsit: suæ ad Episcopatum
Crac: aduentu.

ANDREAS LIPSKI, Philosophiæ &
Eloquentiæ in Academia Crac: Studiosus,

Æternùm memori animo, semper
officiosa

Tametsi impari ob tantam in se pie-
tatem voluntate:

Mæcenati suo & Patruo Amplissi-
mo, luce, palàm, libenter, non
dissimulanter.:

Non quàm merita in se diuturna
requirant, sed quàm ingenii te-
nuitas permittat.:

Intimo sensu, debito affectu, etiam
vitæ deuotione, Litat &
Consecrat.

CHARI-

CHARITOMOLOGIA.

VM præclarissimum ob magna &
diuturna in Rempub. merita, in hoc
primo ad Tuam Episcopam aditu,
Serenissimi Regis voluntate, omni-
um communi assensu, & tam fre-
quenti gratulantium comitatu acci-
pis testimonium, Illustriss. Dñe: Tuus tot beneficiis
cliens, fortuna pupillus, nexu liberali manceps, ad
complectendum suum acurrit Mæcenatem, tantò of-
ficiosior quàm cæteri, quantò munifica Tuâ adstricti-
or voluntate. Vtinam verò quantum Tibi in me
omni genere meritorum cumulatissime prosequendo,
fuiſſet voluntatis, tantum mihi in prædicanda hac in-
signi beneficentia foret facultatis; efficerem profectò
vt omnes intelligerent, me postquam nè minimam
partem benignitatis Tuæ mihi à primis annis magno-
pere cognitæ adæquare potuissem, nihil tamen aut
inficiando tollere, aut dissimulando præterire voluis-
se. Etenim si pietatis iustum atque necessarium re-
quirit à quopiam officium, vt illi plurimum obstrin-
gatur, cuius beneuolentiam liberaliter & comiter ali-
quandiu explorauit; quo me tandem animo oportuit
esse in eum, cui vitam etiam debeam maximis eius in

me officijs sustentatam. Sed quæ sunt meæ partes autoritatis tantæ quanta Præfuli omnibus in Repub. honoribus, iam pridem florentissimo, qui gloriæ & fortunæ suæ amplitudinem, meæ infirmiori ætati, atque adeo necessitati condonarit, sufficiat exornando? Si pauca dixero non mediocriter subuereor, nè non satis eius in me præstantem & notam benignitatem videar intellexisse: quod si verbosiori aures Tuas non nisi doctis assuetas sermonibus obtundam dictione: nè meæ apud Te tanto spatio cōquisitæ gratiæ parùm consuluisse. Quid enim Præfulis necessitatibus publicis impenso abutar tempore? quid tam honorificè frequentissimo circumseptum comitatu, plausu consalutatum publico, templorum amano, & renidentè acceptum cultu, vrbis è suis propè sedibus effusæ læto exceptum affectu, amplius interpellem? tam expressis omnium studiis atque officiis, vel ad celebritatem mea solitudine, vel ad dignitatem dictionis infirmitate quicquam apponam? aut ingenij culpa, non obscure, nec latenter expressum & consignatum in omnibus ad Te omni honore prosequendum, humanitatis & beneuolentiæ significationem, vt imminuam? Tametsi hanc mihi formidinem, & pudor quem mihi natura attribuit, & Tua præstans Illustriss: D. Natura, & beneficentiæ frequens in me recordatio, & hæc Tui aduentus insignis celebritas inijciat; supplex tamen postulo

postulo vt nè me tam idoneo tempore, tam præclara Tui animi promerendi oportunitate, ab hoc quantumcunque sit in Te pietatis officio secernas. Cur enim cæteris aditus ad Te omnibus officiis prosequendum pateat, mihi cui ipsa grati animi contestatio eam imposuit necessitatem sit interclusus? Quid verò Tu in me magna congereres merita, illustria animi inclinatissimi patefaceres indicia, voluntate, studio, prosequeris beneuolentissimo; ego nihil istiusmodi quo cultu, qua veneratione, tantam complectar beneuolentiam, ostendam? Quid tandem existimas de tot præstantissimis viris, quorum studiis celebrari & ornari primum Tuum ad Episcopatum Crac. aduentum vides, quo loco, quo numero eum habituri: qui admissa ingratitude noxa, omnium officiorum necessitatem diremisset. Quod ad tempus Tuis animus obnoxius beneficiis reseruabitur, si in hoc splendido officio deseruerit? si non aderit? si nihil adiuuabit? Quapropter à Te Illustriss: Dñe supplex postulo, noli me quem hætenus prolixè & cumulatè, pro Tuis maximis in me meritis ornare solebas; nunc isti aut obiicere inuidiæ, aut dedere suspitioni, vt si nihil quod ad Tuam promerendam pertineat beneuolentiam fecero, beneficiorum Tuorum magnitudinem, aut non sensisse vt amens, aut non satis vt impius videar expendisse. Non deerunt quibus ingenium limatius,

CHARITOMOLOGIA

acumen perspicacius, dicendi facultas vberior est, (tametsi ad tuam gloriam & commendationem, quam à Te ipso nactus es nihil addi posse videatur) qui summis contendant ingenij opibus, Tuarum virtutum merita in Regno illustria, ad æternitatem prorogare & consecrare: mihi satis erit non verborum amplitudinem, quàm meritorum Tuorum in me fouendo magnitudinem cogitare: idq; sentiendo copiosius quàm loquendo. Magna illa sunt & omnium prædicatione ac sermonibus celebrata, in quibus vniuscuiusque copiosè efflorescere posset oratio, quanto labore in publicis negotiis, qua fide, qua industria, qua celebritate, quanto & quali consilio, in tuendo, conficiendo, prouidendo, communi bono versarè: sed tamen nè pietati potius Tibi debitæ, quàm veritati videar seruisse, nec ad ea quæ summa semper in Te fuissent, audeam per ætatem aspirare; qualis Tu in Rempub. fuisses, iam in omnium animis & sensibus insedit atque infixum est ad memoriam sempiternam: qualis in me extitisses, tam commoda oportunitate non fuit reticendum. Vt cum Tu benefico animo in me tot modis prosequendo, non mediocrem gloriam merearis, aliqua etiam ad me ex Tuo de me iudicio grauissimo, iucunditas consequatur.

Quocunq; mentis meæ reflecto oculos, semper mihi Tua Illustriss; Dñe obuersantur & occurrunt promerita

CHARITOMOLOGIA

merita, atque ita grata memoria pectus effodiunt, vt vitam Tibi debeam, à quo illa ipsa multis ærumnis infesta, ad hoc vsque tempus honorificè fuisset propagata. Nam quoad maximè temporis acti spatium recordari possum vltimum, inde vsque repetens, Te mihi video Ducem, & autorem, ad omnia quæque cum ætate speranda extitisse. Quid enim mihi superfuisset reliquum, cui ætate adhuc valdequam imbecilla, ac pene puerili natus, acerbitas fortunæ, erepto ante ætatem patre, animum mærore, domum solitudine, & graui confecisset orbitate: nisi Te in illo orbitatis naufragio, & calamitosa post amissum patrem iactatione, quasi portum & perfugium tutissimum Dei benignitas obtulisset? Tu me ex illa tempestate collegisti, Tua in me reficiendo omnia consilia, dicta, facta, præclarissimè sunt versata: Tu me in luctuosa afflictæ & oppressæ Domus ruina, indulgenter graui calamitate circumuentum accepisti: vt patrem quem mihi necessitas conditionis mortalis maturius paulò sustulisset, Tua præstans semper in me voluntas, eundem propè reddidisse videretur. Etenim cum per ætatem nondum crudelitatem illius funesti casus intelligere perfectè potuissem, ita magnoperè ad sensum & memoriam Tua in me singularis promanabat benignitas, atq; animum tenerum iucunda prolextabat oblectatione, vt patre caruisse non viderer, qui paternam in amplissima

plissima tua conquiescens beneuolentia, sollicitudinem non desiderarem vnquam. Et quidem tam perspicuae in me placabilitatis, quoties subit grata recordatio, non mediocrem exinde capio voluptatem, cui sub illud tempus cum omnes aduersitates in me incurrisse de industria viderentur, honore, virtute, rebusq; præclare in Repub. gestis, florentissimus Patronus contigisset. Cum verò magna quædam sint, & incredibilia Tuæ in me beneficentiæ argumenta: illud tamen maximum & propè infinitum quiddam est, quod Tuo iudicio grauissimo, & prudentia, dignus rudibus adhuc illis annis, & tantam benignitatem non capientibus, dignus viderer, quem plus Patriâ prosequerere caritate. Quid enim in me fuit quod Te ad me ita liberaliter, & honorificè habendum inuitaret? quæ spes de me Tuum mihi adiungeret & conciliaret animum? an cognatio, an domestica necessitudo? Norunt & intelligunt probè qui Tuam explorarunt naturam, quod non genti, quàm menti, non sanguini sed virtuti, non Familiæ quàm probatæ alicuius industriæ, non necessitudini, quàm probitati, plus semper concedas. In me autem quæ tunc fuit aut esse per imbecillam ætatem virtutis maturitas potuit? quæ tam nota industria, iuueni cuius ætas alieno & auxilio & consilio esset confirmanda? quæ cogitata ratio, vt Tuam in me exprimeret beneuolentiæ significationem? Et
tametsi

tametsi in primo illo viuendi tyrocinio cum aliquid ratio dispicere cepisset magno mihi studio & perugili contentione laboratum esset, nè illa præstantissima virtutum à maioribus in me impressarum semina, deside & languente animo obruerentur; hæc tamen infirmiora erant, quàm quæ mihi viam ad Tuam beneuolentiam singularem communirent. Cum igitur nihil eiusmodi à me profectum foret, vt me tot nexibus præstantissimæ beneuolentiæ adstringeres: clementiæ Tuæ fuit, vt cum omni præuenires affectu, qui ad tanti Patroni gratiam, nullo propè aut modico suffragio niteretur. Successisti pupillo Tutor beneficus, quem ætatis & consilij infirmitas, cuius aduersitati & iniuriæ proponeret; qua fide, quo studio, quàm inclinatissima voluntate, probè scio: cum nulum propè punctum temporis vacuum fluxisset, à Tua in me tuendo cogitatione. Et profectò præclare mecum fortunam egisse existimaui, quæ mihi diuinitus Patronum, honore, estimatione, in Repub. facile Principem obtulisset, in quo colendo cum mihi patriam constituissem sanctitatem, tum ad eius singularem dignitatem, animum tenerum, vel ipsa præstantissimarum virtutum recordatione conformarem. Cuius enim ignauix fuisset tam eximia in Te vno honestatis specie non moueri? tot feliciter & laudabiliter pro communi bono susceptos labores pro nihilo
B
putare?

tantorum in Repub. munerum circumfuso splendore non inuitari? cuius stuporis conuersos ad Te vnum omnium animos non admirari? nec tacita incendi ad similem præstantiam appetitione? Magnum itaque mihi fuit in hac ætate inclytam omnibus in Repub. honoribus Præfulis florentissimi proponi similitudinem; cuius intuitu, animum ad omnia flexilem & obsequentem, virtutum præstantissimarum exornarem exemplis. Et profectò plùs mihi semper ætate iuuenili, quæ quasi quodam æstu circumfertur incerta, & in summa rerum omnium ignorance atque temeritate versatur, plùs inquam mihi ad honestatem & virtutem maturè capessendam, Tua exempla, quàm cuiusquàm præcepta profuerunt. Illa me (ne quid arroganter apud Te dicam) iucunda gloria, quam per tot laborum experimenta quæsiisti, ita sui admiratione inflammavit, vt quod Tibi summæ laudi in Repub. semper datum esset, vt eam dignitatem, & boni publici caritatem, si minus imitatione consequi possim; voluntate vt proximè accedam, in hoc mihi omnis labor, omnis industria, ætas omnis erit insumenda. An verò cùm in atrijs imagines maiorum quasi certissima animi incitamenta collocarentur, vt ex hoc assiduo domesticorum exemplorum obtutu, istis expressis virtutum laudabilium simulachris, quasi quotidianæ vitæ consuetudinibus, ea iuuenilis ætas condiscat

maturè

maturè meditari, quæ splendorem & elegantiam optimi generis possint redolere. Quâ metandem cogitatione, quo sensu esse oportuit ad eum quem præsentem semper intuerer? cuius insignem famam rebus pro publico bono præclarè gestis, non obscuris sermonibus celebrari audirem? hæc non magna forent ex Te vno ad laudem & virtutem inuitamenta? tam singulare virtutis lumen non aciem mentis meæ præstringeret? Miltiadi illustrem in modum quæsitamagnis trophæis amplitudo, tantùm potuit in Repub. vt Themistoclem qui omnia vitæ consilia, ad gloriam & honorem referret, dies & noctes exanimaret? & magnis illis ad imitandum excitaret stimulis, & quietum nunquam consistere pateretur, priusquàm industria consimili ad publicam notitiam & existimationem effloruisset. An non mihi in hac natiua generis dignitate, tot propositis virtutum domesticarum ornamentis, maiori curæ esse debuit, nè quidquam à vetusta maiorum dignitate deflecerem, nè quibus me naturæ & familiæ consociauit nexus, ab illis voluntas distracta, & vitæ aliter institutæ ratio secernat. Quo circà cum mihi Tu Illustrissi: D. lumen tanta apud omnes existimatione Princeps prætulisti, in hoc vnum omnis sollicitudo & cogitationes erunt conferendæ, vt hac luce clarissima ætatem iuuenilem, quæ est quasi vitæ vestibulum, incipiam oportunè insignire, atque

ex Tuis virtutibus tantò faciliùs prima ducere veræ laudis & gloriæ lineamenta, quantò Tu proniùs Tuæ in me benignitatis præclara patefacis documenta. Hærent tantisper infixæ in animo & hærebunt memoria sempiterna, Tuæ voluntatis in me expressa & consignata indicia, tantò iucundiora quantò mihi vtiliora. Quid enim luculentius à Te mihi præstari potuit, quàm cum Tuo suffragio dignus declaratus viderer cui tantam benignitatem testareris? cuius salutem atq; vitam, quæ esset in parua ætate tot casibus & periculis infestior, non solum Tua benevolentia & præsidio texisti, fartum & tectum ab omni incommodo, detrimento, iniuria, sincerum integrumque conseruasti: sed etiam quo ad consequentem ætatem munitior ex bonis artibus forem, munificè prouidisti. Atque in hoc maximo & splendido beneficij genere, parentum etiam indulgentissimam naturam subiisse videris, cum ea liberalissimè prospexisti, quæ ad honestam & ingenuo homine dignam pertinerent educationem. Tu mihi ad literas promptè capeffendas adiutor, autor, hortator, extitisti; & quæ memoria, quæ vis ingenij, quæ magnitudo obseruantia, tam insigni in me animo poterit respondere? Tàm singularem beneficentiam non nemo secum recognoscens, parentibus suis non modò fidelis animi grata memoriâ se teneri professus est, quod humanum & vsitatum est; sed etiam

rariore,

rariore, & insigniore modo, cultu maiori, aras extruxit, sacra decreuit, quod diuinum putatur: non aliam ob causam quàm quod se literis imbuendum curassent, quarum auspicato ductu, ædificiorum extruendorum situs, magnitudines, proportiones, & omnia quæ ad scientiam architecturæ pertinerent, didicisset. Et meritò sanè pietas tanta animum viri præstantis excitauit, cum metueret nè officiosam in se parentum voluntatem, taciturnitate inquinaret criminosa. Non enim est quidquam ita proprium hominis, quàm non modo beneficio, sed etiam benevolentia significatione alligari, nihil tàm inhumanum, tàm immane, tàm ferum, quàm committere, vt beneficio, non indignus tantùm, sed etiam victus videare. Cum verò ille eximiam & multiplicem literarum necessitatem, angustis quibusdam dimensionum suarum limitibus definiuisset, tamque diffusum, & late patentem bonarum literarum vsum, ad lineas duntaxat & proportionem retulisset: tantam nihilominus gratitudinis necessitatem impositam sibi arbitratus est, quam non nisi inusitato præstiturum se confideret officio? quo me tandem animo esse conueniet in eum, qui menti meæ, priusquam dispexisset studiorum vtilitatem, iudicij sui grauissimi, & prudentiæ quasi lumen quoddam prætulisse videtur: & ostendisse, quæ necessitas Reipub., quis vsus eruditionis in

CHARITOMOLOGIA.

libero populo, & publica fælicitate, aut tuenda, aut conseruanda habeatur. Et profectò hæc Tua in me educando sollicitudo Illustriss. Dñe, eo apud me est esseque debet loco, vt omnia quantumuis maxima sint, aut esse possint alicuius Tuæ in me liberalitatis argumenta, huic vni anteponam benignitati. Quid enim benè nasci cuiquam profit, nisi eidem contingat benè educari? Credat nè quisquam naturæ bonitatem per se ipsam ad virtutes suffecturam, nisi firmioribus institutionis præfidiis communiatur? Equidem semper apud me ita statui, quo illustrior naturæ præstantia sit, longemodò futuram deterrimam nisi accesserit educatio, quàm si vilem & inertem quispiam indolem nanciscatur. An verò ingentia plerumque flagitia, & profligata magnoperè improbitas & pestilentes illi in Rebuspubl. hominum nefariorum morbi, ex deside aliqua & ignaua natura ad perniciem erumperent publicam? generosam & insignem etiam in monstris illis immanibus oportebat inesse indolem, quæ nihil mediocre, nihil exile in vtramq; partem extulisset: quam si diligens & laboriosa educationis bonæ accessisset cultura, magnopere fructuosam: sin verò inertia, somno, cupiditati, cæterisque vitiis dederetur, maximè damnosam publico bono expectari oportebat. Vidit hoc ille, atque in futurum verissimè prouidit, qui Themistoclisteneram formans & insti-

CHARITOMOLOGIA.

& instituens indolem, magnum lumen, aut perniciem non mediocre suæ ciuitati eundem fore contestatus. quod scilicet illa vis mentis generosæ, ille singularis, & excellens natura animus, ad omnia quæque sustinenda erectus & comparatus, nihil abiectum, nihil moderatum, nihil populare, & contritum de illo pollicerentur. Hoc itaque homini nobili, cuius insignis ex maioribus natura non nisi ad illustrem & summam contendere debeat existimationem, prouidendum est, vt animum ad sublimia quæque à natura comparatum, diligenti literarum assuefactione mansuefaciat: vt ex illis bonæ disciplinæ seminibus, atq; ista tanquam noualium agrorum, sic recentium animorum præstanti culturâ, virtutum & morum optimorum maturè lætissimæ segetes effundantur. Vt enim pingue solum si colas fertilissimum est, si negligas, gramine, lolio, tribulis, & spinis inhorrescet. Ita præstantiorum genus hominum, si probè instituas optimum, si negligenter pessimum euadet. Et tametsi natalium virtus, magno & illustri in loco sita sit; vt absq; alienæ prædicationis lumine, in oculos omnium incurrat, tamen illud literarum decus, quod industria atq; opera cuiusquam quæsitum sit propria, plurimum addit ad fælicitatem istam dignitatis. Magnum semper, & ad popularem existimationem illustre habitum est, maiorum ostentare claritatem, tot ornamentis

virtutum domesticarum decorari; at longè eidem præclariùs futurum est, suis quoque splendescere luminibus, non fortunæ, aut naturæ, sed ingenij & industriæ antecellere dignitate, atque ad maiorum suorum vetustam gloriam, literarum afferre lucem. Nam sicut arborum illæ optimæ quæ non solum florem, sed etiam fructum ferunt; ita nobilitas longè modo illa præstantior est, quæ non tantùm hac natalium luce, sed etiam eruditionis & literarum amænior cultu nitefcit. Et profectò in eiusmodi ætatis primæ rudimentis, magna futuræ ciuitatis iaciuntur fundamenta: vt talem necesse sit reliquam duci substructionem, qualia rudiori adhuc operi, initia iacta essent & constituta. In partem publicorum negotiorum, & communis fælicitatis iuuandæ ac propagandæ vocandus, ciuibus cunctis lumen animi, ingenij, consilij, offusa plerumq; Reipub. nocte vt porrigat, quem in magna inscientiæ caligine versari contingat? ipse animo cæcutiente grauisimè & turpissimè impingens, alijs se in ancipite & distracta via, ducem temerè profiteatur? Hoc itaque ad eximiam semper & præclaram Tuæ in me Illustriss; Dñe beneficentiæ testificationem adiungere volebas, vt me honestis artibus, quæ Te ipsum tantum Principem, sapientiæ laude, eruditionis & doctrinæ fama florentissimum effecerunt; imbuendum curares. Quid enim absq; literis fortunæ se aliquis

cei

ceu ingenti vento credat & permittat? quem sibi locum vel inter homines, vel in aliqua Repub. speret futurum? præsertim cum inscitia brutæ naturæ cognatum dedecus, eruditio germanum rationis ornamentum. Academiam porrò tam singularis in me animi & voluntatis indulgentissimæ testem esse voluisti: hic industriam quantacunq; sit mea, nondum robustam, sed cum ætate pubescentem, optima disciplina ornari voluisti: cùm me in cætum eruditorum atque domesticam conuersationem dares. Etenim si ætas iuuenilis vitæ quasi vestibulum est, totamq; annorum consequentium veluti formam quandam, & ædificationem designet, permultùm interest quales inchoationes, & qualia fundamenta, tam nobili substructioni iaciantur. Proinde cum bonorum conuictus virtutis exercitatio est, improborum autem eiusdem exitium; ita ætati meæ & infirmiori consilio, prospectum esse voluisti, vt non solum cum eruditis eodem tecto, eodem lare, & arca penaria vterer eadem: sed etiam ab ijs, cum artibus bonis, & optimo animi & ingenij cultu, honestatem, moderationem, vigilantiam, frugalitatem, laborum tolerantiam, cæterasq; vtilitati communi condiscerem pernecessarias virtutes. Quæ enim actiones cuiusquam erunt rectæ, nisi voluntas vndè proficiscantur sit recta, & ad honestatis regulam exacta. Quæ porrò voluntatis restitudo haberi poterit,

C
si habitus

CHARITOMOLOGIA.

si habitus animi, ad cuius arbitrium ac nutum se componit & format voluntas, variet, & à recto probitatis cursu deflectat: quem fluctuare, & ancipitem in diuersa ferri necesse erit, nisi totius vitæ leges ab institutione perceperit, nisi virtutes & artes bonas, quasi certam viuendi regulam maturè confectetur. Plus profuit Alexandro Macedoni assiduus Præceptoris conuietus, quam Patris amplitudo: ab illo enim animi magnitudine, rerum intelligentia, moderatione, fortitudine instructus, cumulationem quàm à Patre accepisset, reddidit nominis sui gloriam & fortunam. Patris erat corpus, præceptoris disciplina, facies non erat, eruditio erat pretiosa: nemo illum magis ex cultu Regio, vel habitu militari ferociore, quàm ex animo, omnibus scientiarum disciplinis perpolito æstimabat. Nec diffiteor, non recenti sed yetere iam omnes deflagrare Præceptores inuidia: quibus in hac perturbatione vitæ, morumque deprauata inclinatione, cum ingenio contumace, aut lutulentis discentium moribus, nonnunquam optato secus euentu litigandum est. Sed quis immerentes eius accersat incommodi, postquam intellexerit, non semper ad actiones rectas præcepta valere, sed cum obsequens & flexile est ingenium: vbi autem mentem obsident opinioniones temerariæ, aut voluntatem prauis mores, & callum vsu ac die duxerint; etiamsi labore summo, &

assidui-

CHARITOMOLOGIA.

assiduitate, & solitudine contrarium doceatur, confirmata & diuturna vis mali, omnem facile eludet curationem. Cum enim in animis hominum, cupiditates rationem anteueniant, & leniter obrepentes tenaciter adhærescant; ita plerumque improbum sibi vsurpant dominatum, vt nihil rationi, nihil consilio, nihil honestati relinquatur. Eam ob causam nè quid eiusmodi committerem, cuius facti postmodum penitentia subitura sit, me in oculis, & quotidiano eruditorum conspectu, in Academia viuere voluisti; vt talis virorum consuetudo, & viuendi inter literas ratio, quæ mihi sua sponte, & vtilitate doctrinæ iucunda fuisset; nunc iam mea lege, & conditione, & Tua voluntate, necessaria sit futura. Hinc enim vitæ meæ consequenti tale necesse est vt conquiram præsidium, quod nec à parentibus hæreditarium est, nec à casu venit, nec suffragio venale, nec ætate mutabile sit. Neque hæc duntaxat ornamenta aut instrumenta vitæ prouidisti, sed etiam ab omni incommodo integrum non mediocriter es tutatus. Namque hæc animi præstantissima, & quouis precio maiora bona, vt potiora sint quibuslibet fortuitis: fortunæ tamen præsidiiis, & ornantur, & sustentur. Vtrumque liberalissimè Tuo clienti præstitisti Illustriss: Dñe, tum ab institutione. vt nè quicquam in me desit, tum vt nè Patria res, & fortuna, quasi in scyllæo æris alieni freto fluctuaret.

C 2

CHARITOMOLOGIA.

fluctuaret. Quid potuit plùs à patre expectari, quid à fortuna cuiquam dari amplius? Pater filiis hæreditatem ita reliquerat, vt nè sortis alienæ & quidem sanctissima necessitudo læderetur: Tu Illustriss: Dñe inter patris affectum, & pupillorum orbitatem, & spem tenuem, ac iuris alterius vim & robur, ita rem conuenire volebas, vt nec de pupillorum expectatione Tuo beneficio, nec de iure alieno quicquam foret diminutum. Quo pacto Parentis etiam nostrum optimi, non abrogasti fidelem memoriam, dum ea defendis & conseruas, quæ ille labore suo, vigilantia, parsimonia parauisset. Quibus officiis hæc Tua in me beneficia remunerabor? cuius omnis ratio, actio, cogitatio, nihil aliud fuit, nisi constans, & perpetua, in me ornando, & honestando voluntas. Equidem omnis ætas erit mihi impensa ad Tua erga me prædicanda merita, atque recolenda; nullum tempus erit quo in me Tuorum beneficiorum memoria & fama moriatur: contendamque pro viribus, & animo Tibi deuinctissimò, vt neque me debuisse, neque Te pæniteat credidisse. Hæc erant cur me Illustriss: Dñe in hanc gratulantium Tibi, & dignirati Tuæ darem celebritatem. Memini optimi & nunquam reticendi filij singularem indolem, cui infesta & acerba Patris fortuna linguæ perfregit & soluit tenacem & adstrictum nodum: & quem inimica aduersaque natura

tacitum

CHARITOMOLOGIA.

tacitum ac mutum reddiderat, Patris extrema necessitas, loquacem & clamorū effecit. Tantū potuit apud inclytum adolescentem Patria caritas, vt si cætera deessent, si extincta vox, & oppressus sermo, nullum antea cuiquam præstitissent officium, reclamante isti pietati naturâ, vel ipsa lingua ad præsidium Patris innocentis vteretur. Mihi verò cum accessus Tuus ad urbem magna clarissimorum quorumuis frequentia honestetur, hæc splendida fortuna Tua Illustriss: Dñe, vocem ad recognoscendum & consalutandum meum Patronum non exprimeret? hæc tecta, hæc templa, hic omnium ordinum & dignitatum Tibi gratulantium concursus, mihi silentium persuaderent? Quid illi fuit tam apprimè expetendum, quod à me hoc tempore non requiratur? Si quidem ab eo patris Regis necessitas, à me Præfulis amplissima dignitas, ab eo familiæ caritas, à me officij Tui sanctitas, mea in benefactorem pietas, par studium, eundem exposcebat affectum: præsertim cum non dissimili nexu, honor & amplissima dignitas, quàm vita cuiusquam contineatur. An si in curru triumphantium prætextati sedere solerent; vt ad quos ex tanta felicitate victoriæ, honor non mediocris redundaret, illi debito voluptatis istius sensu nè fraudarentur; ego cum Tibi hæc pompa meritissimè decernitur,

CHARITOMOLOGIA.

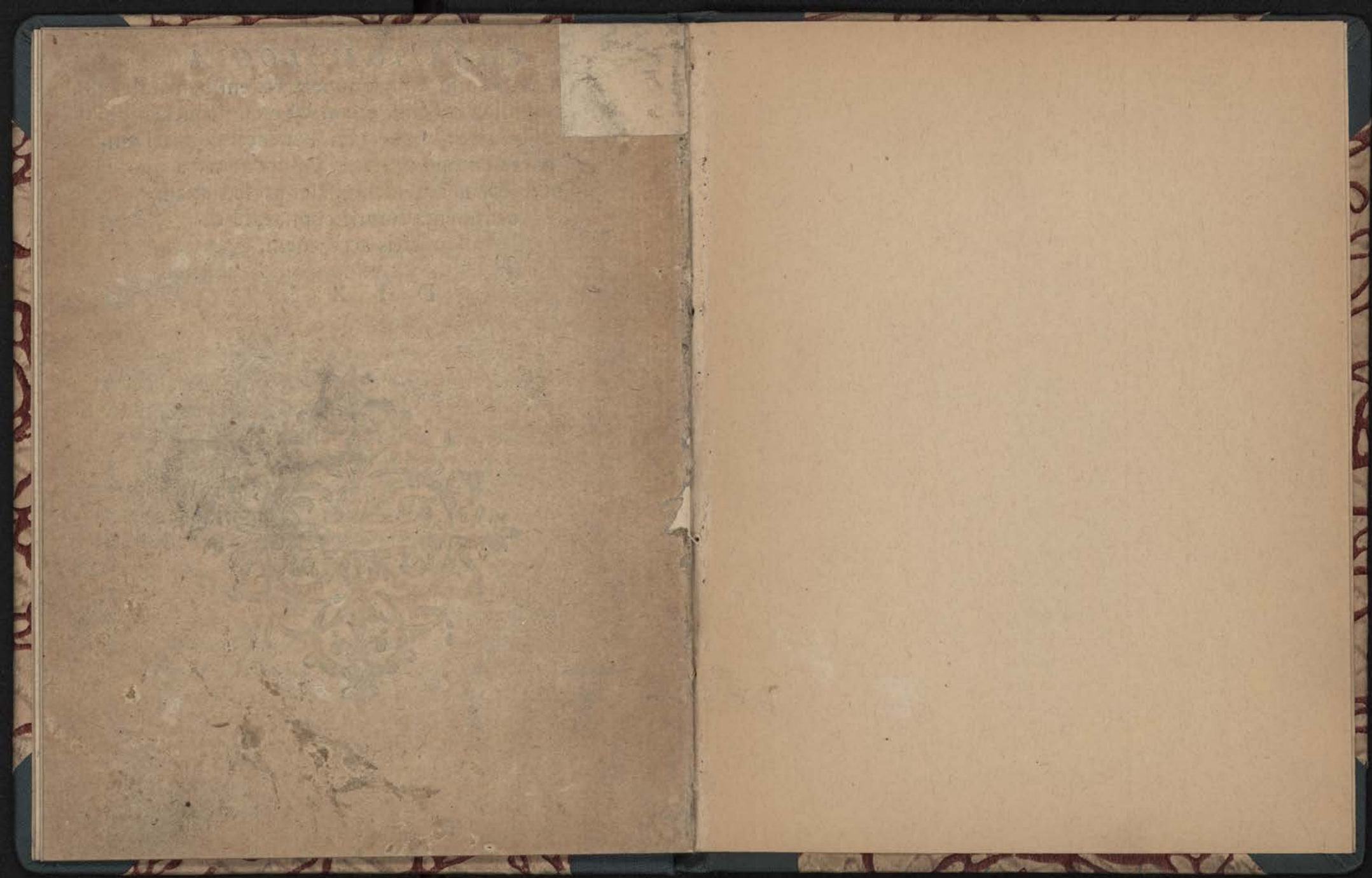
me comitem tantæ festiuitati, tanto occurrentium & salutantium Te numero vt eximerem? Eiusquem mihi benignissima natura Patrum, eximia voluntas indulgentissimum Patronum, nota in me beneficentia, velut alterum optimum & amicissimum Patrem largita esset; eius inquam præclarissimè patefactam in me voluntatem, aut aliqua contaminarem obliuione, aut omnium de me non reformidarem iudicium? Quocircà cum in eum locum adductus essem, vt vel qualis Tu mihi semper extitisses, palàm esset recognoscendum, aut officium gratitudinis repudiandum; feci Illustriss; Dñe, non ambitiosa tenuis ingenij iactatione impulsus, sed tempore & necessitate coactus, vt ea in clarissima ista hominum celebritate studiosè, quæ mihi cumulatè hætenus præstitisti profiterer. Tàm frequentes compluribus Tuam nunc promerentur officiis gratiam, ego quàm in me iam pridem declarasses, perspicuè recognosco. Quod mei muneris est, atque pridem Tibi Illustriss; Dñe debitæ necessitatis, cum innumeros vitæ dies placidissimos, tum etiam istum, quo anteaactorum pro Repub. laborum, tot hominum consentientibus studiis, honorificum accipis testimonium, felicissimum voueo & opto. Hoc Tibi Illustriss; Dñe de me recipio, nihil eorum prætermittam vt possim

CHARITOMOLOGIA.

sim testatam mihi & magnoperè vtilem beneuolentiam, omnibus officiis, etiam vitæ consequentis deditione retinere: atque tàm beneficam, grati animi contestatione prosequi voluntatem, à quo non solum adiumenta salutis, sed etiam ornamenta futuræ cum ætate dignitatis accepissem.

D I X I.

SIE

